

Verksamhetsplan 2019

Innehåll

1. ÅSUBs uppdrag och styrning.....	2
2. Resurser och verksamhetsförutsättningar 2019	3
3. Aktiviteter som bidrar till de övergripande kvalitetsmålen	4
3.1 Aktiv förmedling och interaktion med användarna.....	4
3.2 Underlätta för uppgiftslämnarna.....	5
3.3 Ökad växelverkan med samarbetspartners.....	6
3.4 Utveckla kompetenserna och metoderna samt trygga arbetsklimatet.....	6
3.5 Teknisk förnyelse och säker datahantering	7
4. Strategiska fokusområden för programperioden	8
4.1 Horisontella fokusområden	8
4.2 Individen i samhället.....	9
4.3 Bärkraftiga välfärdssystem	10
4.4 Bärkraftig offentlig sektor.....	10
4.5 Bärkraftig ekonomi och miljö.....	11
4.6 Övriga utvecklingsområden och -projekt.....	13
5. Publiceringsplan efter ämnesområde 2019	14

1. ÅSUBs uppdrag och styrning

Ålands statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) verksamhetsplan för 2019 är en sammanfattande beskrivning av den planerade verksamhet som ska bedrivas under 2019. Planens första del omfattar vidareutveckling av verksamheten i form av insatser för interaktionen med användare, uppgiftslämnare och partners samt utveckling av kompetensen, metoderna och den tekniska förnyelsen för att leva upp till ÅSUBs kvalitetsmål. Den andra delen av planen lyfter fram myndighetens strategiska fokusområden och hur de förverkligas genom aktiviteter inom statistikområden, planerade uppdrag samt externfinansierade projekt. All verksamhet syftar till att bidra till fakta- och kunskapsunderlag för beslut, debatt och vidare forskning.

ÅSUB har enligt gällande lag (Landskapslag 1993:116) som uppgift att verka som officiell statistikmyndighet och utöver det även bedriva utrednings- och forskningsverksamhet. ÅSUB leds av en direktion bestående av sakkunniga och representanter för de som efterfrågar byråns tjänster. Direktionen leder och övervakar verksamheten och beslutar om ÅSUBs verksamhetsplan på basen av den vision och de övergripande mål som landskapsregeringen har ställt upp.

Landskapsregeringens fastställda övergripande vision för ÅSUB är:

”ÅSUBs roll som ledande producent av fakta och analysunderlag för den långsiktiga utvecklingen av det åländska samhället utvecklas och stärks. ÅSUBs förmåga till nytänkande och anpassning till brukarnas behov utvecklas. Kännedomen om ÅSUB som officiell statistikmyndighet och kvalificerad forskningsmiljö stärks och sprids inom relevanta miljöer inom såväl som utanför Åland.”

ÅSUBs övergripande mål har FNs grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkra att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. De övergripande målen finns att läsa på ÅSUBs hemsida:

https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/overgripande_mal_for_asub.pdf.

Därtill har direktionen antagit ett fyraårigt verksamhetsprogram som omfattar direktionens hela mandatperiod 2016-2019. Verksamhetsprogrammet lyfter fram fem strategier för att stödja utvecklingen av ÅSUBs verksamhet

- Aktiv förmedling och interaktion med användarna
- Underlätta för uppgiftslämnarna
- Ökad växelverkan med samarbetspartners
- Utveckla kompetenserna och metoderna samt trygga arbetsklimatet
- Teknisk förnyelse och säker datahantering

Tre horisontella fokusområden ska enligt programmet genomsyra all produktion och verksamhet, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen. Vidare lyfter programmet fram fyra tematiska fokusområden med målet att stöda åländska beslutsfattare inom offentlig och privat sektor med kunskapsunderlag inom aktuella politikområden. Dessa tematiska fokusområden är individen i samhället, bärkraftiga välfärdssystem, bärkraftig offentlig sektor samt bärkraftig ekonomi och miljö. Verksamhetsplanen konkretiserar genomförandet av programmet och följer i huvudsak programmets struktur. Planen inleds med en översikt över resurssituationen och myndighetens verksamhetsförutsättningar för 2019.

2. Resurser och verksamhetsförutsättningar 2019

ÅSUBs viktigaste resurs är den högt kvalificerade personalen. Enligt budgetförslaget kommer personalstyrkan vid ÅSUB 2019 att bestå av tio fasta heltidstjänster och motsvarande en tillfällig tjänst. Av personalens arbetade timmar har under de senaste tre åren cirka 60 procent varit täckta av ÅSUBs basbeviljning. Resterande nästan 40 procent förutsätter andra intäkter genererade av olika former av uppdragsverksamhet. Relationen för finansieringskällorna beräknas vara den samma under 2019. Eftersom statistikproduktionen är ett offentligt myndighetsuppdrag finansieras i huvudsak all officiell statistik, inklusive de administrativa grundfunktionerna, den IT-infrastruktur och den kompetensutveckling som krävs för att upprätthålla rollen, av den fasta budgeten från lagtinget. Större statistikuppdrag, de mer omfattande utredningsprojekten samt forskningen finansieras av uppdragsgivarna.

Av personalens totala arbetstid beräknas under det kommande året under 20 procent gå till övergripande planering, uppföljning, utveckling av statistiken, kvalitetssäkring, anbud, projektgenerering och externa aktiviteter samt drygt fem procent till kompetens- och metodutveckling.

En målsättning för ÅSUB är att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt, samt projekt som faller inom ÅSUBs långsiktigt prioriterade kompetensområden. För att säkerställa beslutsfattarnas mera omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal samtidigt som ÅSUB ökat användningen av modeller och analysverktyg som kan möta mera kortsiktiga analysbehov inom till exempel lagberedning och landskapsregeringens utvecklingsarbete. ÅSUB har ingått ramavtal dels med landskapsregeringen, dels med forskningsinstitut utanför Åland.

Enligt förslaget till budget beräknas verksamhetsintäkterna uppgå till 295 000 euro. När den här verksamhetsplanen skrivs har ÅSUB tecknat kontrakt eller fört långtgående diskussioner med uppdragsgivare för cirka 87 procent av de budgeterade inkomsterna, ytterligare projektdiskussioner förs. Sammantaget innebär det att ÅSUB har goda förutsättningar att genomföra aktiviteter inom samtliga prioriterade fokusområden. Utvecklingsinsatser inom varje strategiområde som bidrar till ÅSUBs övergripande mål kommer att prioriteras.

3. Aktiviteter som bidrar till de övergripande kvalitetsmålen

ÅSUBs direktion har lyft fram fem särskilt prioriterade strategier som stöd i utvecklingsarbetet för att fylla de övergripande kvalitetsmålen. Samtliga prioriterade strategier är centrala för att bygga vidare på det starka förtroendekapital som kännetecknar ÅSUBs verksamhet. Nedan presenteras de aktiviteter och insatser som under 2019 planeras inom respektive strategi.

3.1 Aktiv förmedling och interaktion med användarna

Informationen om ÅSUBs statistik, produkter och en generellt ökad synlighet för ÅSUB i omvärlden har hög prioritet under programperioden.

Den statistik ÅSUB framställer publiceras i serierna ÅSUB Statistik respektive ÅSUB Statistikmeddelande, i Statistisk årsbok för Åland och i fickstatistik. Resultatet av ÅSUBs utrednings- och forskningsverksamhet publiceras i serien ÅSUB Rapport samt i den mera kortfattade serien ÅSUB Översikter och indikatorer som även innehåller statistiska data. Publikationsserierna med rapporter och statistikmeddelanden kompletteras av ett växande antal elektroniska nyhetsmeddelanden, webbpubliceringar och databaser. Databaserna på hemsidan utgör en allt större del i informationsförmedlingen. Härtill kommer utgivning av vissa externt publicerade arbeten i form av ÅSUB-särtryck.

Myndigheten beräknas under verksamhetsåret 2019 producera 8 statistikrapporter, 54 statistikmeddelanden, Statistisk årsbok samt fickstatistiken "Åland i siffror" på fem språk. Därtill planeras 35 stycken webbpubliceringar med statistik.

Inom utrednings- och forskningsverksamheten planeras publicering av minst åtta utredningsrapporter. Därtill kommer ÅSUB under året att medverka i publikationer i andra institutioners serier. I serien Översikter och indikatorer planeras sex utgivningar.

ÅSUB jobbar kontinuerligt med att stärka hemsidans roll som myndighetens ansikte utåt och för att användare ännu lättare ska hitta information om den statistik och de ämnen som intresserar. Aktiviteterna för att öka tillgängligheten för hemsidan som helhet för olika användargrupper fortgår.

ÅSUB har även ett facebookkonto där nyheter från hemsidan förmedlas samt ett twitterkonto för ytterligare förmedling av resultaten i kortformat med länkar till hemsidan. Veckans siffra synliggör statistik och fakta som inte har lyfts fram i särskilda nyhetsmeddelanden. Facebook utvecklas också för att ytterligare kommunicera ÅSUBs varumärke.

År 2019 är det 25 år sedan ÅSUB inrättades som myndighet vilket kommer att uppmärksamgöras på olika sätt under året. Jubileumet kommer att framhållas på hemsidan och i ÅSUBs kanaler för sociala media. Ett publikt evenemang i "ÅSUB-anda" ordnas för att fira jubileumsåret.

ÅSUB lägger stor vikt vid att även fortsättningsvis upprätthålla en hög servicenivå när det gäller att möta efterfrågan på olika specialbeställningar av statistik och att vägleda kunderna till att hitta rätt data, både hos ÅSUB och hos andra statistikproducenter.

Liksom tidigare år ordnar ÅSUB under 2019 seminarier, utbildning och andra informationstillfällen som ett kompletterande sätt att förmedla resultaten av arbetet vid byrån. Arrangemangen sker vanligen i samarbete med uppdragsgivare och andra intressenter. Under året kommer ÅSUB även att erbjuda presentationer om Ålands ekonomi och ÅSUBs forskningsresultat för besökare. Minst ett större seminarietillfälle ordnas där resultat från projekt presenteras för en bredare målgrupp.

Personalen kommer liksom tidigare att delta som sakkunniga i arbetsgrupper och utvecklingsprojekt för andra myndigheter och aktörer.

ÅSUB fungerar i mån av tid som handledare för forskare och studenter som arbetar med olika slag av studier om det åländska samhället och dess utveckling.

3.2 Underlätta för uppgiftslämnarna

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – en väl utarbetad struktur av myndigheter, organisationer och företag som levererar eller på olika sätt hanterar den typ av data som ÅSUB bearbetar och publicerar som officiell statistik. I förbindelse med resultatpresentationer samt i samband med informationen om hemsidan informerar vi om statistikens roll i samhället för att ytterligare motivera uppgiftslämnarna. En fortsatt lyhördhet och anpassningsförmåga är nyckeln till ett produktivt statistiksystem och en respektfull samverkan.

Metoderna för uppgiftslämningen utvärderas och utvecklas kontinuerligt för att underlätta för dem som lämnar uppgifter. Utvecklingen av hur grunduppgifter för statistiken samlas in har varit snabb de senaste åren. ÅSUB träffar regelbundet representanter för olika uppgiftslämnargrupper och deras organisationer för att upprätthålla en dialog med dem om förändringar inom uppgiftslämnandet och inom statistiken generellt. Möjligheterna att leverera statistiska uppgifter från administrativa system utökas fortlöpande.

Under 2019 fortsätter utvecklingen av möjligheterna att lämna in uppgifter via elektroniska formulär. Under 2018 introducerades en ny programvara för säker dataöverföring för uppgiftslämnarna till vilken all inlämning av individdata stegvis kommer att styras. Under året görs specifika informationsinsatser om den nya programvaran riktade till de berörda uppgiftslämnarna.

I enlighet med respektive statistiklag och det övergripande ramavtalet mellan ÅSUB och Statistikcentralen utbyts statistik och mikrodata mellan de två statistikmyndigheterna för att minska uppgiftslämnarbördan samt insamlingskostnaderna.

3.3 Ökad växelverkan med samarbetspartners

För ÅSUB är ett aktivt samspel med partners inom och utanför Åland såväl inom statistikproduktionen som inom utrednings- och forskningsverksamheten av stort värde. Genom nätverken kan ÅSUB knyta till sig kompetensområden som organisationen inte täcker in själv, utveckla de egna kompetensområdena, öka synligheten för Åland samt generera ny projekterfrågan och användning av ÅSUBs data.

Inför 2019 är tillsvidare landskapsregeringen, Ams, Ålands Näringsliv, Visit Åland, Mariehamns stad och Ålands gymnasium uppdragsgivare och partners inom Åland.

För att ta tillvara och utveckla ÅSUBs kompetenser prioriterar myndigheten även samarbetet med institut utanför Åland. Under året kommer ÅSUB bland annat att utföra projekt på uppdrag av och i samarbete med Nordiska ministerrådet, Statistikcentralen, Ruralia Institutet vid Helsingfors Universitet samt Nordregio. I samarbete med Statistikcentralen utvecklas flera av de statistikområden där myndigheterna utbyter uppgifter.

En nytt samarbetsform introducerades under 2018 då forskningschef Jouko Kinnunen blev gästforskare hos Ruralia-institutet vid Helsingfors universitet. Statusen som gästforskare formaliserar det mångåriga samarbete som ÅSUB haft med Ruralia. ÅSUB blir därigenom synligare inom akademien i Finland och får ökad tillgång till universitetets kunskapsresurser, däribland vetenskapliga journaler.

Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas mötesverksamhet och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistikområden. Det nordiska statistikermötet som hålls vart tredje år äger 2019 rum i Helsingfors. Under 2016 inleddes ett utökat samarbete mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. Kontakterna fortsätter under året. Vidare levererar ÅSUB data om Åland till FNs statistikbyrå och synligheten inom den nordiska statistiken ökar. Personalen deltar även i annat internationellt forskningssamarbete och nätverksbyggande.

Efterfrågan på ÅSUBs personal som föreläsare, presentatörer och liknande aktiviteter utanför Åland och utgör ett viktigt led i utvecklingen av synligheten utanför Åland.

3.4 Utveckla kompetenserna och metoderna samt trygga arbetsklimatet

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och kräver gedigen metod- och databearbetningskunskap hos de anställda. Arbetsuppgifterna förutsätter god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig teoribildning samt om utvecklingen av metoderna inom området. Personalens kompetens och kunnande är nyckeln till produktionen och utvecklingsarbetet inom ÅSUB.

Med medarbetarsamtalen som grund ställs personliga mål upp för kompetensinsatserna under året. Målet är att alla inom personalen får möjlighet att förkovra och uppdatera kunskaperna genom att delta i minst ett arrangerat utbildningstillfälle. Generellt kommer externa kurser med inriktning på datasäkerhet, ekonomiskt modellarbete, visualisering och tillgänglighet att vara aktuella under året. Därtill bereds tid för personalen för självstudier i syfte att utveckla metodiken och användningen av programvaror i statistikproduktionen och forskningsprocessen. Varje medarbetare tar även ett personligt ansvar för det egna lärandet inom ramen för ÅSUBs kompetensutvecklingsprogram.

Under 2019 görs fortsatta riktade insatser med målet att ha en generellt hög kunskap om tillämpningen av de olika delarna i EUs dataskyddsförordning och om den nationella lagstiftningen om dataskyddet.

ÅSUBs praxis med interna seminarier för metodutveckling och spridning av projektresultat fortsätter. Medarbetare som deltar i externa utbildningar delar med sig för ÅSUBs övriga personal. Vid större projekt håller ÅSUB interna uppstarts-, process- och slutseminarier. De interna seminarierna säkerställer att kunskaper och metoder tas till vara i projekten samt att resultaten kvalitetssäkras och presenteras på ett tydligt sätt.

Insatserna för att säkerställa kontinuiteten vid personalbyten inom såväl statistikproduktionen som utredningsverksamheten fortsätter. I början av verksamhetsåret når två av ÅSUBs trogna medarbetare pensionsåldern, en inom statistikverksamheten och en inom utredningsverksamheten. Därtill finns vårdledigheter inplanerade under 2019. Situationen kommer att medföra att ÅSUB under verksamhetsåret kommer att lägga extra resurser på såväl inskolning som på teambildning för att överbrygga personalväxlingen.

Den mångfald i kompetenser, erfarenheter och kunskaper som finns i personalstyrkan har gett en god grund för ett dynamiskt arbetsklimat där de kompletterande styrkorna och kunnandet på ett fruktbart sätt bidrar till utvecklingen av verksamheten. Målet är att fortsättningsvis organisera arbetet så att gruppdynamiken och det öppna arbetsklimatet stimuleras. Som ett led i det här arbetet ordnas en utvecklingsdag under året med aktiviteter som bidrar till gruppandan.

ÅSUBs medarbetare kommer i kompetensutvecklande syfte därtill att medverka som författare i internationella vetenskapliga publikationer i mån av tid.

3.5 Teknisk förnyelse och säker datahantering

ÅSUBs verksamhet är starkt beroende av en modern IT-infrastruktur som möjliggör en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna.

Processen med att erbjuda nya användarvänliga webbformulär och uppgiftsinlämningsverktyg fortsätter.

Tillämpningen av Statistikcentralens mikrosimuleringsmodell SISU inom

forskningsprojekten och som analysverktyg för landskapsregeringens reformprocesser och lagförslag fortsätter. ÅSUB följer utvecklingen av programvaran och bidrar till dess utveckling inom områden som berör Åland.

Utvecklingen av SQL-databaserna fortgår. Mikrodata från nya statistikområden förs över till SQL och databaserna systematiseras och förenhetligas. Betoningen på dataskyddet och tillämpningen av dataskyddsförordningen på statistikframställningen kommer även under 2019 att vara ett högt prioriterat område.

ÅSUB använder den för landskapsförvaltningen framtagna IT-strategin till de delar som den är tillämpbar inom ÅSUBs verksamhet. ÅSUBs IT-plan uppdateras och personalens datorer förnyas i enlighet med planen.

4. Strategiska fokusområden för programperioden

Fyraårsprogrammets strategiska fokusområden har ÅSUBs övergripande mål som utgångspunkt och har utarbetats med ambitionen att stöda åländska beslutsfattare inom de samhällsområden där reformer och förändringsarbete är aktuella under perioden. I följande avsnitt av verksamhetsplanen lyfts förnyelsearbetet, större projekthelheter och statistik som inte publiceras årligen fram särskilt, medan den kompletta publiceringsverksamheten med samtliga statistikprodukter och utredningsrapporter framgår av den publiceringsplan efter ämnesområde som sammanställs inför verksamhetsåret.

Under varje fokusområde återges det som är aktuellt inom den officiella statistiken först och därefter presenteras årets projekt inom utrednings- och forskningsverksamheten.

4.1 Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar hela verksamheten, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen.

Genusperspektivet

När det gäller statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt och relevant. Vid varje projekt bedöms särskilt om frågan som utreds har ett genusperspektiv som bör synliggöras. Därutöver producerar ÅSUB särskilda produkter och rapporter för att belysa situationen för kvinnor och män på Åland.

Innehållet i temaområdet om kvinnor och män på hemsidan utökas ytterligare och könspektivet beaktas i all relevant statistik.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ska beaktas i all ÅSUBs dagliga verksamhet. ÅSUB är delaktig i det åländska nätverket Bärkraft.ax och hållbarhetsperspektivet synliggörs i alla projekt där frågan är av betydelse.

ÅSUB bistår under våren i arbetet med att ta fram hållbarhetsindikatorer till statusrapporten för hela landskapets Utvecklings- och hållbarhetsagenda. Temaområdet om hållbar utveckling på ÅSUBs hemsida utvecklas i riktning mot att täcka in allt fler av FNs fastställda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling.

Under året kommer ÅSUB att fortsätta förnyelsen av den samhällsekonomiska numeriska jämviktsmodellen. Det utvecklingsarbete som inleddes under 2018 möjliggör att modellen kan användas för scenarieberäkningar för Ålands växthusgasutsläpp. Även andra miljö- och energiindikatorer utvecklas i modellen.

Självstyrelsen

ÅSUBs produktion har som övergripande fokus att beakta självstyrelseorganens behov och verksamhetsområden i den löpande produktionen. Det innebär att ÅSUB även under 2019 prioriterar självstyrelsemyndigheternas behov av underlag för lagberedning, budgetering, verksamhetsutveckling samt strategiska beslut.

År 2019 hålls såväl lagtings- och kommunalval som val till riksdagen och EU-parlamentet. Statistik över dessa val produceras i samma omfattning som tidigare. ÅSUB har också beredskap att åter göra en undersökning av valdeltagandet i lagtings- och kommunalvalet i det fall landskapsregeringen beställer en sådan.

Temaområdet Åland i världen på hemsidan utvecklas vidare med statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden och internationellt.

4.2 Individen i samhället

Den allt ökande tillgången på mikrodata förbättrar möjligheterna att belysa situationen för individen i samhället ur många perspektiv. Inom *befolkningsstatistiken* inriktas förnyelsearbetet på att utveckla publiceringarna och databaserna så att informationsinnehållet och användbarheten förbättras. Projektet att producera mer omfattande statistik om familjer och hushåll utgående från registeruppgifter fortsätter. Också statistiken om flyttningsströmmarna och personer födda utanför Norden utvecklas. Under våren 2019 görs en ny kommunal befolkningsprognos för Åland. Behovet för den är större än tidigare då Statistikcentralen skjutit upp sin kommunala befolkningsprognos till slutet av år 2019.

Integrationsperspektivet finns med inom flera statistikområden, till exempel *befolkningsstatistiken* och *arbetsmarknadsstatistiken* där det är av intresse att kunna visa de inflyttades sysselsättning och arbetslöshet. Därutöver kommer ÅSUB att på uppdrag av landskapsregeringen genomföra en ny enkätundersökning med fokus på inflyttade från länder utanför Norden som underlag för integrationsarbetet i

landskapet. ÅSUB publicerade en motsvarande studie 2014. Arbetsmarknadsbarometern för 2019 görs som brukligt under våren.

Inom området *utbildning* fortsätter utvecklingen av det SQL-baserade databassystemet. ÅSUB bevakar förnyelsen av det finländska systemet för uppgiftsinsamling på utbildningsområdet och de konsekvenser det får för statistikframställningen. ÅSUB utvärderar resultatet av utbytet av individdata över gränserna inom ramen för Nordic Mobility-projektet, för att se vad det innebär för möjligheter att producera statistik om befolkningens utbildningsnivå utan de stora brister beträffande utländska examina som examensregistret för närvarande har.

Även utvecklingen av statistiken om *rättsväsendet* fortsätter under året.

4.3 Bärkraftiga välfärdssystem

En viktig utmaning för det offentliga Åland av idag är att hitta strukturer och system som tryggar välfärden för ålänningarna långsiktigt.

Arbetet med att utveckla statistiken om *sociala* transfereringar och socialservicens resurser och utnyttjande fortsätter.

Statistiken om *hälsa och sjukvård* utökas genom mer frekvent användning av uppgifter från Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) och från Institutet för hälsa och välfärd (THL). Utökade uppgifter inom området tillgängliggörs på hemsidan.

ÅSUB kommer även att på uppdrag av landskapsregeringens social- och miljöavdelning bidra med statistikframställningen för den folkhälsorapport för Åland som ska färdigställas under året.

ÅSUB fortsätter att öka användningen av mikrosimuleringsmodellen SISU för olika kalkyler över skatter, avgifter och sociala förmåner. Det finns också ett fortsatt behov av att vidareutveckla modellen för att bättre beakta den åländska lagstiftningen.

Resultatet av landskapets jämställdhetsarbete granskas i den årliga jämställdhetsbilagan till landskapets budget.

4.4 Bärkraftig offentlig sektor

En målsättning inom det här fokusområdet är att producera statistik som tydligt beskriver hela den åländska offentliga sektorn samt de beroenderelationer i form av transaktioner och transfereringar som finns inom sektorn som helhet.

Statistiken om den *offentliga sektorns ekonomi* utökas med utförligare statistik i databasen såväl för den kommunala sektorn som för landskapet.

ÅSUB bevakar hur insamlingen och vidareberapporteringen av uppgifter om den kommunala ekonomin påverkas av att Statskontoret tar över statistiken från

Statistikcentralen från statistikåret 2020. Bevakningen av hur statistikinsamlingen för kommunerna utvecklas i riket görs i dialog med kommunerna i anslutning till att det tas fram ett nytt ekonomisystem för kommunerna på Åland.

Lönestatistiken för offentliga sektorn 2018 publiceras och utvidgas med uppgifter för arbetsvärderingens kravgrupper. Även inom lönestatistiken följer ÅSUB förnyelsen av insamlingsförfarandena.

Inom området *kulturstatistik* slutför ÅSUB projektet att utveckla insamlingen av biblioteksstatistik i samverkan med kulturbyrån vid landskapsregeringen.

En ny medborgarundersökning utförs under hösten 2019 på uppdrag av Mariehamns stad. Det är den tredje medborgarundersökningen som görs för staden.

Inom ramavtalet med landskapsregeringen kommer det fortsättningsvis att finnas viss beredskap för analyser som stöd för de omfattande reformer av den offentliga sektorns organisering och finansiering samt de reformer som inom självstyrelsens område som bereds under 2019.

4.5 Bärkraftig ekonomi och miljö

Hållbar utveckling förutsätter att ekonomisk utveckling går hand i hand med miljöhänsyn och långsiktiga sociala hänsyn. En bärkraftig ekonomi och miljö förutsätter ett mångsidigt kunskapsunderlag för debatt och beslut.

Inom *företagsstatistiken* fortsätter sammanställningen av omsättningsstatistik för den privata sektorn på Åland, statistiken har beställts av Ålands näringsliv. *Lönestatistik* för 2018 gällande den privata sektorn publiceras.

Inom *byggande och boende* fortsätter utvecklingen av statistiken med hjälp av de mikrodata om bostads- och byggnadsbeståndet som ÅSUB numera har tillgång till. För statistiken över byggandet är målet att trygga datatillgången där det tidigare har funnits luckor i statistikrapporteringen.

Inom området *transport och kommunikationer* utvecklas statistiken om fordonsbeståndet. När det gäller trafikolyckor kan förbättrat dataunderlag möjliggöra publicering på kvartalsbasis.

För statistiken om *jordbruket* är ett utökat samarbete med landskapsregeringen aktuellt för att trygga datatillgången samt för att dra nytta av de register som finns i så hög grad som möjligt.

Statistiken om de *kulturella och kreativa näringarna* som sammanställs under hösten 2018 på uppdrag av landskapsregeringens kulturbyrå följs upp med uppdaterade siffror.

Inom området *miljö och energi* fortsätter produktionen av avfallsstatistik på uppdrag av landskapsregeringens miljöbyrå. Uppgifter för 2018 publiceras under året. Därtill

publiceras samlade uppgifter som belyser hållbar utveckling i serien Översikter och indikatorer.

Inom områdena *sjöfart, industri, handel, konsumentprisindex* samt *finansiering och försäkring* fortgår statistikproduktionen och publiceringarna i samma omfattning som tidigare.

Under 2019 publiceras 2018 års resurskrävande projekt om *turismens samhällsekonomiska betydelse*. Studien genomförs vart femte år på uppdrag av landskapsregeringen och VisitÅland. Undersökningen består av tre större insamlingar, intervjuer med turister under låg- och högsäsong (den sk utgiftsmetoden), en företagsenkät (den sk inkomstmetoden) samt en enkät riktad till de åländska hushållen. Därtill görs modellanalyser med resultatet som grund. Undersökningen används för att dels skatta olika turistgruppers bidrag till den åländska ekonomin, dels uppdatera turismens satellitkonto inom nationalräkenskaperna. I samband med turismundersökningen produceras i samarbete med Visit Åland även en utökad statistik över syftet med besökarnas resa till Åland.

Under året genomförs en studie över fiskerinäringens betydelse för Åland på landskapsregeringens beställning. Senast ÅSUB publicerade en liknande studie var år 2004.

En översikt över konjunkturläget publiceras i en utredningsrapport under våren. Därutöver ges två konjunktursammanfattningar i serien Översikter och indikatorer ut, en i början av året samt en i samband med den politiska behandlingen av landskapets budget under hösten.

I januari 2017 inleddes ett sjuårigt projekt som omfattar en löpande utvärdering av Landsbygdsutvecklingsprogrammet för landskapet Åland för perioden 2014-2020. Uppdraget utförs i samarbete med Nordregio som har huvudansvaret för projektet. Utvärderingen har som syfte att analysera och utvärdera programåtgärdernas påverkan, effektivitet, ändamålsenlighet och betydelse inom landsbygdsutvecklingspolitiken och sträcker sig över åtta budgetår. I början av 2019 utarbetas en årsrapport som har fokus på kvantitativ bedömning av programmets utfall och värdering av genomförandet av programmet. ÅSUBs jämviktsmodell kommer att tillämpas även inom det här fokusområdet under 2019.

Arbetet med att förena ekonomin med miljöfaktorerna i jämviktsmodellen för Åland fortsätter, vilket möjliggör policynära studier av till exempel hur näringslivets anpassning till nya miljökrav påverkar miljöindikatorer och ekonomisk utveckling.

ÅSUB har under 2019 beredskap att genomföra en studie om Åland framtida ekonomiska tillväxtmöjligheter samt utmaningar förenade med bland annat digitaliseringen och den snabbt avancerande teknologiska utvecklingen, om resurser för projektet tillhandahålls. Vidare för ÅSUB diskussioner med landskapsregeringen om möjligheten att göra en utvärdering av EU-medlemskapets

konsekvenser för Åland. En sådan utredning kan inledas under 2019 om ÅSUB får en sådan beställning.

4.6 Övriga utvecklingsområden och -projekt

Naturligtvis finns det också inom vissa andra statistikområden behov av utveckling för att kunna få fram mera relevanta data.

I *Statistisk årsbok* görs endast vissa mindre förändringar. Fickstatistiken *Åland i siffror* som ges ut på fem språk utvecklas ytterligare något med mera infografik.

Arbetet med att utveckla statistik baserad på koordinater liksom att publicera mera omfattande data i kartformat förs vidare under året. Såvida den offentliga sektorns organisatoriska förändringar framskrider under året har ÅSUB beredskap att anpassa presentationen av statistiken i enlighet med utvecklingen.

Förnyelsen av hemsidan har föranlett vissa förändringar av hur statistiken presenteras på nyhetsplatsen. Publiceringen i databasen utökas ytterligare med flera och förnyade tabeller.

ÅSUB fortsätter att leverera statistik till utomåländska aktörer med utgångspunkt i överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen, det nordiska statistiksystemet och FNs statistiska avdelning. ÅSUB försöker så långt resurserna medger att bevaka att riktiga, relevanta och aktuella siffror om Åland används och att Ålands status framgår korrekt i samband med att uppgifter publiceras.

Inom utredningsverksamheten kommer ÅSUB att i enlighet med tidigare praxis ta sig an andra utredningsuppdrag, såvida efterfrågan inom de prioriterade fokusområdena inte fyller hela kapaciteten. Såsom tidigare prioriteras projekt som fyller flera av följande kriterier:

- projekt inom det samhällsekonomiska området
- återkommande projekt
- projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon eller några kommuner/organisationer
- projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

Därtill ges företräde åt uppdrag vars sammanfattande resultat kan tillgängliggöras för allmänheten.

5. Publiceringsplan efter ämnesområde 2019

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Allmän	Åland i siffror 2019 (fem språk) Statistisk årsbok för Åland 2019	Fickstatistik Årsbok	
Arbetsmarknad	Arbetslöshetsituationen december 2018 Arbetslöshetsituationen januari 2019 Arbetslöshetsituationen februari 2019 Arbetslöshetsituationen mars 2019 Arbetslöshetsituationen april 2019 Arbetslöshetsituationen maj 2019 Arbetslöshetsituationen juni 2019 Arbetslöshetsituationen juli 2019 Arbetslöshetsituationen augusti 2019 Arbetslöshetsituationen september 2019 Arbetslöshetsituationen oktober 2019 Arbetslöshetsituationen november 2019 Sysselsatt arbetskraft 2017	Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande	Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga
Befolkning	Befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 2018 Invånarantalet 31.12.2018 Befolkningsrörelsen 2018, preliminära siffror Befolkningsrörelsen första kvartalet 2019 Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2019 Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2019 Befolkningsprognos för Åland per kommun Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 2018 Befolkningens åldersstruktur 2018 Invånarantalet i byar och stadsdelar 2018 Befolkningsrörelsen 2018, slutliga siffror Flyttningsrörelsen 2018 Befolkningen 2018 Familjer och hushåll 2018	Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Statistikrapport	Prel. Slutliga Prel. Prel. Prel. Prel. Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga
Boende	Bostäder och boendeförhållanden 2018 Aktiebostadsöverlåtelse 2018	Statistikmeddelande Webbpublicering	Slutliga Slutliga
Byggande	Byggandet 2018 Fastighetsöverlåtelse 2018	Statistikmeddelande Webbpublicering	Slutliga Slutliga
Företag	Bokslutsstatistik för företag 2017 Företagsstatistik 2018 Koncernstatistik 2017	Statistikmeddelande Webbpublicering Webbpublicering	Slutliga Slutliga Slutliga
Handel	Varuhandelsstatistik 2018	Statistikmeddelande	Slutliga
Hälsa- och sjukvård	Besök och vård dagar inom hälso- och sjukvården 2018	Webbpublicering	Slutliga
Jord- och skogsbruk, fiske	Sålda lantbruksprodukter 2018	Webbpublicering	Slutliga
Konsumentprisindex	Konsumentprisindex december 2018 Konsumentprisindex januari 2019 Konsumentprisindex februari 2019 Konsumentprisindex mars 2019 Konsumentprisindex april 2019 Konsumentprisindex maj 2019 Konsumentprisindex juni 2019 Konsumentprisindex juli 2019 Konsumentprisindex augusti 2019 Konsumentprisindex september 2019 Konsumentprisindex oktober 2019 Konsumentprisindex november 2019	Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande	Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga
Kultur	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2018	Webbpublicering	Slutliga
Löner	Lönestatistik för offentliga sektorn 2018 Löner inom den privata sektorn 2018	Statistikrapport Statistikrapport	Slutliga Slutliga
Miljö och energi	Hållbar utveckling 2019 Avfallsstatistik 2018	Webbpublicering Statistikrapport	Slutliga Slutliga
Nationalräkenskaper	Nationalräkenskapsdata 2017	Statistikmeddelande	Slutliga

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Offentlig ekonomi	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas bokslut 2018, prelim. uppgifter	Statistikmeddelande	Prel.
	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2018	Statistikrapport	Slutliga
	Kommunernas skattesatser 2020	Webbpublicering	Slutliga
Rättsväsende	Brott som kommit till polisens kännedom 2018	Webbpublicering	Slutliga
Sjöfart	Sjöfartsstatistik 2018	Statistikmeddelande	Slutliga
Socialväsende	Verksamheten inom kommunernas socialtjänst 2018	Webbpublicering	Prel.
Transport och kommunik.	Trafikolyckor 2018	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2018	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor första kvartalet 2019	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor andra kvartalet 2019	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor tredje kvartalet 2019	Webbpublicering	Prel.
	Motorfordon 2018	Webbpublicering	Slutliga
	Turism	Inkvarteringsstatistik för hotell 2018	Statistikmeddelande
Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2019		Statistikmeddelande	Prel.
Inresande till Åland 2018		Statistikmeddelande	Slutliga
Statistik över gästhamnarna 2019		Statistikmeddelande	Slutliga
Turiststatistik 2018	Statistikrapport	Slutliga	
Utbildning	Avlagda examina 2018	Statistikmeddelande	Slutliga
	Grundskolan hösten 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Utbildning efter grundsk. samt vid Högskolan på Åland ht 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Studenter utanför Åland 2018	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning som inte leder till examen 2018	Webbpublicering	Slutliga
	Fortsatta studier för de utexaminerade på gymnasienivå 2017	Webbpublicering	Slutliga
Val	Riksdagsvalet 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Valet till Europaparlamentet 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Lagtingskandidaterna 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Kandidaterna i kommunalvalet 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Valdeltagande efter kön och kommun 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Lagtings- och kommunalvalet 2019	Statistikrapport	Slutliga
	Valdeltagandet 2019	Statistikrapport	Slutliga
Översikter och indikatorer	Ekonomisk översikt hösten 2019	Översikter och indikatorer	
	Hållbar utveckling 2019	Översikter och indikatorer	
	Inkomstfördelning och välfärd 2019	Översikter och indikatorer	
	Konjunkturindikatorer 2018	Översikter och indikatorer	
	Kvinnor och män i samhället	Översikter och indikatorer	
Kulturella och kreativa näringar	Översikter och indikatorer		
Utredningsrapporter	Konjunkturläget våren 2019		
	Utvärderarnas fördjupade årsrapport för LBU-programmet 2019		
	Turismens samhällsekonomiska betydelse för Åland 2018		
	Arbetsmarknadsbarometern 2019		
	Fiskerinäringens betydelse för samhällsekonomin på Åland		
	Medborgarundersökning i Mariehamn 2019		
	Enkätundersökning bland inflyttade på Åland		
	Framtida möjligheter och utmaningar för den ekonomiska tillväxten på Åland		

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomiska-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax